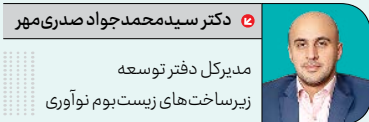

پایه‌گذاری زیست‌بوم نوآوری باتوسعه زیرساخت

توسعه زیرساخت زیست‌بوم نوآوری از ضرورت‌های تقویت و ارتقای فناوری و نوآوری در کشور به‌شمار می‌رود. در واقع توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز مرحله اول مقدم بر هر اقدام دیگری در جهت رشد و شکوفایی هر حوزه‌ای است. این موضوع به‌ویژه درخصوص زیست‌بوم نوآوری و فناوری که حوزه‌ای جدید و در حال شکل‌گیری به‌شمار می‌رود، اهمیت دوچندانی دارد که برخی از این موارد عبارتند از:

ایجاد بستر مناسب برای نوآوری: زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری شرایط محیطی و اقتصادی مناسبی را برای تولید و استفاده از فناوری‌های جدید و نوآورانه و شکل‌گیری کسب‌وکارهای پایه فناورانه فراهم می‌کند. **ایجاد شغل‌ها و رونق اقتصادی:** باتوسعه زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری، کسب‌وکارهای فناورانه به‌وجود می‌آیند که زمینه اشتغال‌زایی و رشد اقتصادی قوی را دارند. این کسب‌وکارها علاوه بر ایجاد اشتغال، تولید و ارزش افزوده بالا را به دنبال خواهند داشت.

پیشرفت علمی و فناوری: زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری امکان پیشروی علمی و فناوری را فراهم می‌کند. با ایجاد بستری مناسب برای انتقال دانش، تبادل اطلاعات و تحقیق و توسعه، علاوه بر ایجاد ارتباط و همکاری بین متخصصان و صنعتگران، توسعه و پیشرفت در عرصه‌های مختلف علمی و فناوری هم فراهم می‌شود.

حل مسائل اجتماعی و زیست محیطی: با توسعه زیرساخت‌ها، امکان پیشرفت و حل مسائل اجتماعی و زیست محیطی فراهم می‌شود. این زیرساخت‌ها به توسعه فناوری‌های پاک و دوستدار محیط زیست کمک می‌کند و باعث بهبود شرایط زندگی جامعه می‌شود.

جذب سرمایه‌گذاری: توسعه زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری می‌تواند در جذب سرمایه‌گذاری داخلی و خارجی مؤثر باشد. سرمایه‌گذاران عمومی و خصوصی به دنبال پروژه‌های فناورانه و نوآورانه هستند و این زیرساخت‌ها محیطی مناسب برای سرمایه‌گذاری ایجاد می‌کند.

افزایش رقابت‌پذیری: توسعه زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری باعث افزایش رقابت‌پذیری صنایع و کشورها می‌شود. با بهبود فناوری‌ها و فرآیندهای تولید، بهبود کیفیت محصولات و کاهش هزینه‌ها، صنایع می‌توانند به رقابت با صنایع دیگر بپردازند و در بازارها رقابت کنند. به‌طور کلی می‌توان گفت توسعه زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری بهبود شرایط اقتصادی، علمی، اجتماعی و زیست محیطی را به دنبال دارد و باعث پیشرفت و توسعه سریع‌تر جوامع می‌شود.

«پیشران» از جاری شدن خونی تازه در رگ‌های زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری کشور گزارش می‌دهد

اعتبار بخشی با هدف توسعه زیرساخت

ساماندهی و ارتقای زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری از اقدامات مهم و جدی است که معاونت علمی و فناوری و دانش بنیان ریاست جمهوری اخیراً به‌صورت جدی روی آن تمرکز کرده تا علاوه بر توسعه زیرساخت‌های این زیست‌بوم، حمایت‌های مهمی را از داوطلبان واجد شرایط برای توسعه زیرساخت به‌عمل آورد و به این ترتیب زمینه پیشرفت و تجلی زیست‌بوم نوآوری کشور را فراهم کند. اجزای زیست‌بوم از جمله مراکز نوآوری، کارخانه‌های نوآوری، شتاب‌دهنده‌ها و خانه‌های خلاق هرکدام دارای مأموریت‌ها و وظایف متفاوتی هستند که حالا دفتر توسعه زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری در راستای ساماندهی هر یک از این بازیگران زیست‌بوم اقدامات و دستورالعمل‌هایی را در دستور کار خود قرار داده است.

براساس تقاضا، هم نیاز زیست‌بوم و سیاست‌گذاران و همچنین نیاز مخاطبانی که به ما مراجعه داشتند، اهمیت داشت. در سال‌های اخیر برخی بازیگران زیرساختی زیست‌بوم درخواست ارائه مجوز یا تاییدیه از معاونت علمی و فناوری داشتند تا مشخص شود این مجموعه زیرنظر معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان فعالیت می‌کند. وجود چنین تاییدیه‌ای در این مجموعه‌ها برای ایجاد ارتباطات و شبکه‌سازی در زیست‌بوم بسیار ضروری بود.»

فیلتری برای اعطای حمایت عادلانه

دکتر زهرامحمد هاشمی در رابطه با اعطای حمایت و اعتبار به زیرساخت‌های زیست‌بوم توضیح می‌دهد: «علاوه بر دستورالعمل‌های ذکر شده مثل شرایط تأسیس و کارکرد و موارد این چنینی، موضوع دیگری را هم در این دستورالعمل‌ها لحاظ کرده‌ایم که بحث گواهی صلاحیت است. ما برای زیرساخت‌هایی که براساس شاخص‌هایی بتوانند امتیاز لازم را کسب کنند گواهی صلاحیت با اعتبار دوساله صادر می‌کنیم.» او درباره گواهی صلاحیت می‌افزاید: «زیرساخت به واسطه این گواهی می‌تواند ارتباطات و شبکه‌هایش را در زیست‌بوم گسترش دهد. از طرفی به واسطه همین گواهی صلاحیت، حمایت‌هایی را از معاونت علمی کسب می‌کند.» به گفته دکتر محمد هاشمی، اکنون ریزینی‌هایی در جریان است که امتیازها و سیدهای حمایتی از سایر بخش‌های معاونت برای زیرساخت‌های دارای گواهی صلاحیت فراهم شود. برای مثال زیرساخت‌هایی که این گواهی را دریافت کنند امتیاز مضاعفی برای دریافت گواهی دانش بنیان خواهند داشت و فرآیند ارزیابی‌شان فقط یک بار طی می‌شود. وی با اشاره به فرآیند تصویب این دستورالعمل‌ها توضیح می‌دهد: «این فرآیند تصویب در شش ماه اول سال جاری انجام و در شش ماه دوم وارد فاز اجرایی کار شده است.» او در پایان می‌افزاید: «امیدوار هستیم که مجموعه مستعدی از این زیرساخت‌ها بتوانند از مزایای گواهی صلاحیت و بسته حمایتی که تعریف شده، استفاده کنند و شاهد تاثیر مثبتی در فعالیت زیرساخت‌های مستعد زیست‌بوم نوآوری و نوآوری کشور باشیم.»

خبرنگار
پیشران

دفتر توسعه زیرساخت‌های زیست‌بوم معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان در دوره جدید معاونت به‌طور جدی در حال تلاش برای تحول آفرینی در این حوزه است. دکتر زهرامحمد هاشمی، معاون دفتر توسعه زیرساخت‌های زیست‌بوم در این رابطه به پیشران می‌گوید: «تلاش ما این است تا در دوره جدید، جهت‌دهی و ساختاردهی مناسبی به زیرساخت‌ها داشته باشیم. چنین تلاشی در ابتدا نیاز به آسیب‌شناسی و بازتعریف این زیرساخت‌ها دارد. باید ببینیم در حال حاضر چه تعداد زیرساخت در زیست‌بوم فعالیت می‌کنند و کارکرد و شرح وظایف هرکدام به چه صورت است. باید بتوانیم دسته‌بندی درستی از این زیرساخت‌ها در زیست‌بوم تعریف کنیم.» به عقیده دکتر محمد هاشمی این اقدام کمک می‌کند تا هر زیرساختی با هر عنوانی بداند که در ذیل کدام دسته‌بندی قرار می‌گیرد.

دستورالعمل‌های جدید برای توسعه بهتر زیرساخت‌ها

دکتر محمد هاشمی تصریح می‌کند: «با توجه به مطالعات و جلساتی که با خبرگان و راهبران هریک از این بازیگران و همچنین متولیان و سیاست‌گذاران این مجموعه‌ها در داخل و خارج از معاونت علمی داشتیم در نهایت به پنج دستورالعمل رسیده‌ایم. این دستورالعمل‌ها حدود و کارکرد، ساختار و شرح وظایف این زیرساخت‌ها را به‌طور کامل مشخص می‌کند.» او در ادامه می‌افزاید: «این دستورالعمل‌ها شامل دستورالعمل شتاب‌دهنده‌ها، فضای کار اشتراکی، کارخانه‌های نوآوری، مراکز هم‌آفرینی و در نهایت مراکز نوآوری است. خود این مراکز نوآوری هم در چهار دسته مرکز نوآوری پارکی، مرکز نوآوری دانشگاهی، مراکز نوآوری شرکتی یا خصوصی و مراکز نوآوری دولتی دسته‌بندی می‌شوند.» با توجه به این دسته‌بندی‌ها الزامات تشکیل و الزامات راهبردی هر زیرساخت مشخص خواهد بود. دکتر محمد هاشمی درباره دیگر اقدامات دفتر توسعه زیرساخت معاونت علمی و فناوری به پیشران می‌گوید: «موضوع دیگر بعد از بازتعریف و ساماندهی زیرساخت‌ها، بحث اعتبار بخشی به زیرساخت‌های زیست‌بوم نوآوری بود. این موضوع هم

دست‌یاری از جنس فناوری

حد زیادی توانایی خود را بازیابی کنند. شاید اکنون در حال خواندن این متن روی صفحه نمایشگر رایانه یا گوشی هوشمند هستید. همچنین احتمالاً بیشتر کارهای روزمره را با استفاده از همین رایانه و ابزارهای هوشمند انجام می‌دهید. این موضوع اما برای افراد نابینا صدق نمی‌کند و آنها نمی‌توانند از رایانه‌های معمولی استفاده کنند. «شرکت دانش بنیان پکتوس» اولین و تنها شرکت تولیدکننده تجهیزات رایانه‌ای و الکترونیکی برای نابینایان در ایران است. تولید صفحه نمایشگر لمسی بریل و همچنین نرم‌افزار تبدیل متن به گفتار فارسی از جمله فعالیت‌های این شرکت است. «شرکت پداسیس»، دیگر

دانش بنیان نیز سراغ آن رفته‌اند و محصولات را برای بهبود شرایط توان خواهان ارائه کرده‌اند. کارهای فنی و مهندسی همیشه از مشاغل پرچالش و حتی خطرناک است. کارگرانی که در کارگاه‌ها و کارخانه‌هایی مثل سنگ تراشی و حوزه‌های مشابه کار می‌کنند، همیشه در معرض خطراتی همچون گیر کردن زیر تیغه‌های برش و از دست دادن اندامی از بدن خصوصاً انگشتان و دست هستند. شرکت دانش بنیان «بهبود عضو ثانی»، از شرکت‌های فعال در زمینه تولید پروتزهای دست و انگشت است که قابلیت حرکت دارند. افرادی که به هر دلیلی انگشتان یا دست خود را از دست داده‌اند با استفاده از محصولات این شرکت می‌توانند تا

سلامتی بزرگ‌ترین موهبت است، اما شاید مفهوم این جمله را فقط افرادی که از این موهبت محروم شده‌اند بهتر درک کنند. این‌که در طول روز قادریم کارهای روزمره را به راحتی انجام دهیم طوری که حتی به آن فکر نکنیم، برای بسیاری از افراد ناتوان جسمی می‌تواند چالش‌های جدی و سختی باشد. مشکلات و ناتوانی‌های جسمانی انواع مختلفی دارد و می‌تواند به‌صورت مادرزادی یا طی حادثه‌ای ناگوار زندگی فردی را درگیر کند. البته خوشبختانه با پیشرفت‌های فناوری می‌توان به چنین افراد آسیب‌دیده‌ای کمک کرد تا بخشی یا حتی کل قابلیت‌های جسمی از دست‌رفته خود را دوباره بازیابی کنند؛ موضوعی که بسیاری از شرکت‌های

